

OMEPRAZOL
 Cápsulas de Omeprazol USP de liberación retardada
 Omeprazole USP Delayed Release Capsules

20 mg

metformina cinfa 850 mg
 comprimidos **EFG**

Vía oral

comprimidos recubiertos con película

PLANTAGO OVATA NORMON 3,5 mg
 POLVO PARA SUSPENSIÓN ORAL

Sobres

VÍA ORAL

LABORATORIOS NORMON, S.A.

838433

TRANXILIUM® 15
 Clorazepato dipotásico

20 CÁPSULAS

A.A.S. 100mg.
 Acido acetilsalicílico
 comprimidos

Vía oral

Tolterodina
 Tabletas
 2 mg

 Vitales

Caja con 28 tabletas

Comprimidos
VIA ORAL

SIMVASTATINA BEXAL
 20 mg EFG

Simvastatina (D.C.I.)

Ramipril
 ratiopharm **10 mg**

VÍA ORAL

comprimidos

Fortasec
 LOPERAMIDA

Paroxetina Apotex **20 mg**
 comprimidos recubiertos con película EFG

VÍA ORAL

APOTEX

2-3 Caigudes / setmana

Visió borrosa

Restrenyiment

Boca seca

Pèrdua de memòria

Mareig

CAMFiC
societat catalana de medicina
familiar i comunitària

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

CatSalut

Servei Català
de la Salut

XVIII JORNADES D'ACTUALITZACIÓ TERAPÈUTICA 2018

Càrrega anticolinèrgica: Pensem-hi!

Àngels Pellicer

Farmacèutica d'Atenció Primària. DAP Girona. ICS

En col·laboració amb: Mar Casanovas¹, Laura Diego², Esther Ribes¹,
Laia Robert² i Gemma Rodríguez¹

¹ ICS ² CedimCat

Auditori Josep Irla, Girona. 24 de maig de 2018

Sabies que...

un **20-50 % de la gent gran** pren com a mínim un medicament amb activitat anticolinèrgica?

Non-degenerative mild cognitive impairment in elderly people and use of anticholinergic drugs: longitudinal cohort study

Marie L Ancelin, Sylvaine Artero, Florence Portet, Anne-Marie Dupuy, Jacques Touchon, Karen Ritchie

Cumulative Anticholinergic Exposure Is Associated with Poor Memory and Executive Function in Older Men

Ling Han, MD, PhD,* Joseph V. Agostini, MD,*† and Heather G. Allore, PhD*

Anticholinergic Medication Use and Cognitive Impairment in the Older Population: The Medical Research Council Cognitive Function and Ageing Study

Chris Fox,* MD,^a Kathryn Richardson,* MSc,^b Ian D. Maidment, MA,^{cd} George M. Savva, PhD,^e Fiona E. Matthews, PhD,^f David Smithard, MD,^{g,h} Simon Coulton, MSc,^d Cornelius Katona, MD,ⁱ Malaz A. Boustani, MD, MPH,^{iklm} and Carol Brayne, MD^{be}

Original Report

Associations of drug burden index with falls, general practitioner visits, and mortality in older people

Prasad S. Nishtala✉, Sujita W. Narayan, Ting Wang, Sarah N. Hilmer

Original Investigation

Cumulative Use of Strong Anticholinergics and Incident Dementia: A Prospective Cohort Study

Shelly L. Gray, PharmD, MS; Melissa L. Anderson, MS; Sascha Dublin, MD, PhD; Joseph T. Hanlon, PharmD, MS; Rebecca Hubbard, PhD; Rod Walker, MS; Onchee Yu, MS; Paul K. Crane, MD, MPH; Eric B. Larson, MD, MPH

Anticholinergic Drug Use and Mortality Among Residents of Long-Term Care Facilities: A Prospective Cohort Study

Eeva-Katri Kumpula, MSc(Pharm), MSc, J. Simon Bell, PhD, Helena Soini, PhD, and Kaisu H. Pitkälä, MD, PhD

7 March 2018

Anticholinergic drugs and risk of dementia: case-control study

Kathryn Richardson,¹ Chris Fox,² Ian Maidment,³ Nicholas Steel,² Yoon K Loke,² Antony Arthur,¹ Phyo K Myint,⁴ Carlota M Grossi,¹ Katharina Mattishent,² Kathleen Bennett,⁵ Noll L Campbell,⁶ Malaz Boustani,⁷ Louise Robinson,⁸ Carol Brayne,⁹ Fiona E Matthews,¹⁰ George M Savva¹

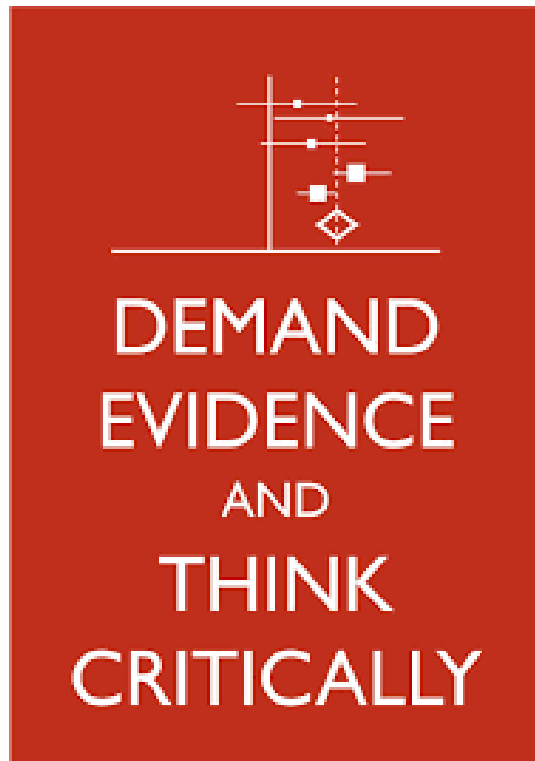
thebmj | *BMJ* 2018;361:k1315 | doi: 10.1136/bmj.k1315

There are robust associations between levels of anticholinergic antidepressants, antiparkinsons, and urologicals and the risk of a diagnosis of dementia up to 20 years after exposure.

Odds Ratio 1,10 (IC95%, 1,08-1,14)

pels fàrmacs anticolinèrgics amb un valor de 3 a l'ACB.

Evidència dels efectes adversos

- Els **risc absolut oscil·la entre 1-10%**
- Factors implicats:
  - No tots els medicaments = potència
  - Els efectes són **acumulatius**
  - La **dosi** importa
- Indicis de que els efectes adversos són **reversibles**

MEDICAMENTS AMB ACTIVITAT ANTICOLINÈRGICA

Medicaments anticolinèrgics

- Broncodilatadors
- Antiespasmòdics urinaris (i GI)
- Antiemètics/antivertiginosos
- Antiparkinsonians
- Antimigranyosos
- Midriàtics

Medicaments amb efectes adversos anticolinèrgics

- Antipsicòtics: **Olanzapina**
- Antidiarreics: **Loperamida**
- Hipnòtics: **BZD**
- Anti-H2: **Ranitidina**
- Antidepressius: **Paroxetina**
- Analgèsics: **Tramadol i fentanil**
- Antiepilèptics: **Carbamazepina**
- Antihistamínics: **Hidroxizina**

Alerta amb els medicaments sense recepta!

Com quantificar la càrrega anticolinèrgica?

Escales anticolinèrgiques

- ABC, ACB, ARS, Marante, Duran,...

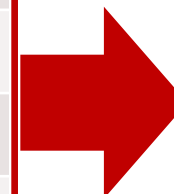
Discrepàncies en:

- ✓ Selecció de principis actius
  - ✓ Si tenen en compte dosi o no
- Desenvolupament **eines on-line**
<http://www.anticholinergicscales.es/>
  - **Duran**: una de les més aplicades al nostre entorn

I si... apliquem l'escala de Duran a Catalunya?

Puntuació Duran	Nombre de Pacients	Percentatge
1	159.357	64,67%
2	61.017	24,76%
3	19.036	7,73%
4	5.299	2,15%
5	1.286	0,52%
6	325	0,13%
7	81	0,03%
8	15	0,01%
9	3	0,00%
10	1	0,00%
Total	246.420	100%

**26.000
pacients**

Què s'està fent?

1. Informació i formació

butlletí groc

gener - març 2015

Fundació Institut Català de Farmacologia

Vol. 28, n.º 1

bg

Els riscos dels fàrmacs anticolinèrgics en la gent gran

Portal del Medicamento

[Inicio](#) > [CIM-SACYL](#) > [El ojo de Markov](#)

Antagonismo farmacológico entre anticolinèrgics y fàrmacs para el Alzheimer ¿mito o realidad?

Ojo de Markov número cincuenta - junio 2016

[edicions anteriors](#)

TerapICS

Butlletí de la
Comissió Farmacoterapèutica

Núm 12 –Incontinència urinària: com tractar-la?
Octubre 2016

Incontinència urinària: com tractar-la?

Farmacia de atención primaria

Blog de la Sociedad Española de Farmacéuticos de Atención Primaria

[Inicio](#) [Comité Editorial](#) [Código de conducta](#) [Si quieres publicar en este blog](#) [Boletines](#) [Evaluación](#)

Publicado en 23 septiembre, 2015

[← Anterior](#) [Siguiente →](#)

[Editar](#)

Anticolinèrgics en ancianos: sigue creciendo la evidencia que desaconseja su uso

B140 | July 2016 | 2.1

PrescQIPP
Community Interest Company

Anticholinergic drugs

Què s'està fent?

1. Informació i formació
2. Eines de millora en la prescripció
  - ECAP
  - @Recepta

Alerta a l'ECAP

ALERTES PREFASEG

Support a l'usuari

COMBINACIÓ DE RISC ELEVAT

TRYPTIZOL 25MG 60 COMPRIMIDOSRECUBIERTOS CON PELICULA [AMITRIPTILINA, CLORHIDRAT D']

UROTRON NEO 4MG 28 CAPSULAS DURAS LIBER PROLONGADA [TOLTERODINA TARTRATO]

Antiespasmòdics urinaris amb altres anticolinèrgics

Efecte produït: Els fàrmacs amb activitat anticolinèrgica poden produir efectes adversos neurològics, com mareig, sedació, confusió i deliri. Així com altres efectes adversos com sequedat de boca i ocular, restrenyiment, visió borrosa i taquicàrdia.

Orientació terapèutica: Aquest pacient té prescrits dos fàrmacs amb activitat anticolinèrgica amb el consegüent risc, pel que es recomana retirar l'antiespasmòdic urinari. El mirabegró tot i no presentar efectes anticolinèrgics té altres efectes adversos cardiovasculars, pel que no és recomanable en la gent gran i a l'igual que els anticolinèrgics també té una eficàcia limitada.

 Alerta greu

 Alerta moderada

Què podem fer des de la consulta?

2. Realment cal un antiespasmòdic urinari?

Mirabegró no és una alternativa apropiada

3. Antidepressius

Si calen, valorar substituir paroxetina per sertralina?

4. Alerta! Interacció amb inh. colinesterasa que redueixen l'eficàcia del tractament de l'Alzheimer

1. Benzodiazepines

un motiu més per retirar-les

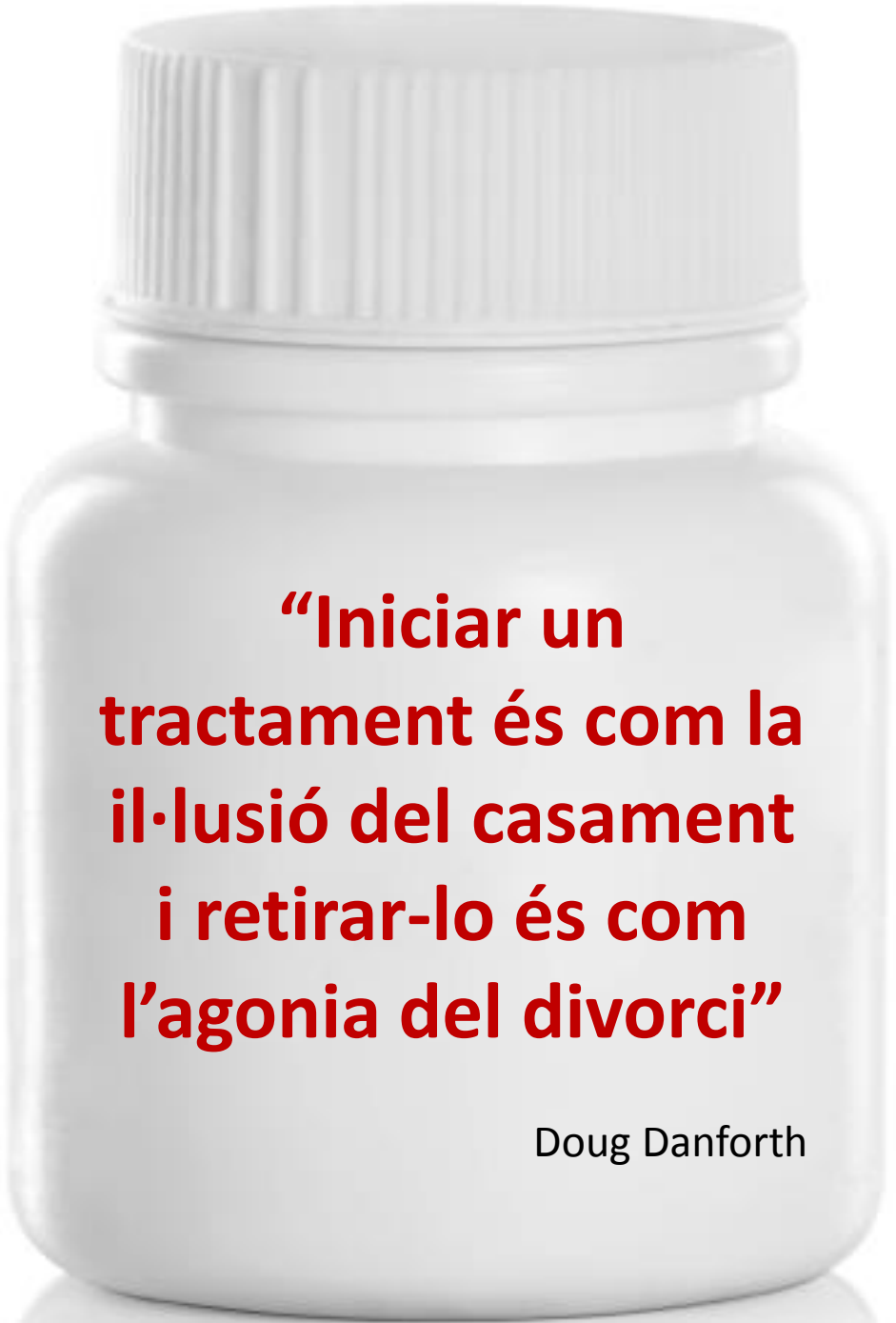

Conclusió

- 1. No s'ha d'assumir que el deteriorament cognitiu és sempre d'origen neurològic... i si la causa és del medicament?**
- 2. Revisió periòdica de la medicació**
  - Retirar medicaments benefici-risc desfavorable
  - Si és imprescindible: alternativa o ↓ dosi
  - Monitoritzar efectes adversos
- 3. Minimitzar prescripció de medicaments amb activitat anticolinèrgica**

**“Iniciar un
tractament és com la
il·lusió del casament
i retirar-lo és com
l’agonia del divorci”**

Doug Danforth

Moltes gràcies!

apellicer.girona.ics@gencat.cat

@apellicerj

OMEPRAZOL
Cápsulas de Omeprazol USP de liberación retardada
Omeprazole USP Delayed Release Capsules

20 mg

~~838433 ~~
TRANXIUM® 15
Clorazepato dipotásico

20 CÁPSULAS

A.A.S. 100mg.
Acido acetilsalicílico
comprimidos
Vía oral

~~**Tolterodina**
Tabletas
2 mg~~

Caja con 28 tabletas

metformina cinsa 850 mg
comprimidos **EFG**

Vía oral

comprimidos recubiertos con película

~~**PLANTAGO OVATA NORMON 3,5 mg**
POLVO PARA SUSPENSIÓN ORAL~~

Sobres **VÍA ORAL**

LABORATORIOS NORMON, S.A.

Comprimidos
VIA ORAL

SIMVASTATINA BEXAL
20 mg EFG

Simvastatina (D.C.I.)

Ramipril
ratiopharm 10 mg

VÍA ORAL

comprimidos

~~**Fortasec**
LOPERAMIDA~~

~~Paroxetina Apotex 20 mg
comprimidos recubiertos con película EFG~~

VÍA ORAL

APOTEX